

آیین نامه اجرائی ماده ۲۱ قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان

از تکالیف قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸، تهیهی این آیین نامه بوده که بالاخره در سال ۱۳۵۰ توسط وزارت فرهنگ و هنر به انجام رسیده و هیئت دولت وقت نیز آن را تصویب کرده است. این آیین نامه در سال ۱۳۷۹ مورد اصلاحات قرار گرفته و مفاد ذیل، آن چیزی است که هم اکنون اجرائی شده و از ابتدای سال ۱۳۸۸، دفتر حقوقی و امور مالکیت معنوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حال ثبت آثار می باشد. متن آیین نامه فوق الذکر به شرح زیر است:

فصل اول: مقررات عمومی تنظیم اظهارنامه ثبت اثر

ماده اول- ثبت اثر طبق درخواستنامه چاپی که از طرف وزارت فرهنگ و هنر تهیه و در اختیار درخواست کننده ثبت اثر گذارده می شود به عمل می آید و باید در دو نسخه به زبان فارسی نوشته و امضاء شده و حاوی نکات زیر باشد:

الف- نام و نام خانوادگی و تابعیت و اقامتگاه و شماره و محل صدور شناسنامه و تاریخ تولد پدیدآورنده و یا شخصی که به اعتبار قانون فوق الذکر قائم مقام پدیدآورنده اصلی اثر می باشد و هرگاه درخواست کننده شخص حقوقی باشد نام و شماره ثبت و اقامتگاه قانونی شخص حقوقی.

ب- در صورتی که درخواستنامه از طرف وکیل یا نماینده قانونی اشخاص مذکور در بند الف داده شود علاوه بر مشخصات موکل نام و نام خانوادگی و تابعیت و اقامتگاه وکیل.

پ- تاریخ پدید آمدن اثر با قید روز و ماه و سال به نحوی که اثر برای چاپ یا نشر یا پخش و یا اجرا آماده شده باشد.

ت- در صورتی که اثر مشترک باشد، ذکر مشخصات پدیدآورندگان و کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی صاحب حقوق مادی و معنوی به ترتیب مذکور در بند الف این ماده.

ث- در صورتی که ثبت نام یا عنوان یا علامت ویژه اثر نیز مورد تقاضا باشد در مورد نام و عنوان ذکر کلمه یا عبارت مورد تقاضا و در مورد علامت یا نشانه ویژه توصیف کامل آن به انضمام سه نسخه نمونه یا عکس در اندازه و رنگ اصلی و کلیشه آن.

ج- تعیین نوع اثر و اعلام آن که اثر مشمول کدام یک از انواع آثار مذکور در ماده ۲ قانون می باشد.

فصل دوم: مقررات اختصاصی تقاضای ثبت اثر

ماده دوم- درخواست کننده ثبت اثر علاوه بر تنظیم درخواستنامه به شرح مندرج در فصل اول باید اطلاعات و مدارکی را که به اعتبار نوع اثر در این فصل تعیین می شود همراه درخواستنامه تسلیم نماید:

۱. اصلاحات مصوب ۱۳۷۹/۱۱/۲۵ - منتشره در روزنامه رسمی شماره ۱۷۸۹۹ مورخ ۱۳۸۵/۵/۱۸

- الف- در مورد کتاب و رساله و گزارش پژوهشی و جزوه و نمایشنامه و هر نوشته دیگر علمی و ادبی و هنری و همچنین در مورد شعر و ترانه و سرود و تصنیف موضوع بندهای ۱ و ۲ ماده دوم قانون: دو نسخه کامل خطی یا ماشین شده یا چاپ شده یا فتوکپی اثر.
- ب- در مورد اثر سمعی و بصری به منظور اجراء در صحنه‌های نمایش یا پرده سینما یا پخش از رادیو و تلویزیون موضوع بند ۳ ماده دوم قانون: دو نسخه از اثر به هر ترتیبی که برای اجراء نوشته یا ضبط یا نشر شده است.
- پ- در مورد اثر موسیقی موضوع بند ۴ ماده دوم قانون: دو نسخه اصل یا فتوکپی یا خطی از نت اثر در صورتی که نت داشته باشد به انضمام گفتار آن اگر باشد به علاوه دو نسخه اثر روی صفحه یا نوار.
- ت- در مورد نقاشی و تصویر و طرح و نقش و نقشه جغرافیایی ابتکاری و نوشته و خط‌های تزئینی و هرگونه اثر تزئینی و اثر تجسمی موضوع بند ۵ ماده دوم قانون:
- ۱- دو نسخه عکس رنگی از اصل اثر مشروط بر این که ابعاد عکس از 24×18 سانتیمتر تجاوز نکند.
 - ۲- تعیین آن که اثر منطبق با کدام یک از آثار مذکور در بند ۵ ماده دوم قانون می‌باشد.
 - ۳- شرح و توصیف کافی برای شناسایی و تشخیص اثر.
 - ث- در مورد پیکره (مجسمه) موضوع بند ۶ ماده دوم قانون- دو نسخه عکس رنگی اثر به ابعاد 24×18 سانتیمتر با ذکر مواد و مصالحی که در ساختن پیکره به کار رفته و تعیین ابعاد و اندازه حقیقی و وزن آن.
 - ج- در مورد اثر معماری موضوع بند ۷ ماده دوم قانون: دو نسخه نقشه کامل همراه نقشه‌های تفصیلی و اجرایی اثر مربوط به طرح اصلی بنا و تزئینات آن و جزییات اثر منحصراً در مواردی که ثبت آن مورد تقاضاست با شرح و توصیف کامل تا حدی که شناسایی اثر در کلیات و جزییات مورد نظر درخواست کننده ممکن باشد در صورتی که درخواست ثبت مربوط و منحصر به قسمتی از بنا یا ساختمان یا تزئینات آن باشد باید روی نقشه‌های اصلی به طور وضوح مشخص شود و در مورد تزئینات طرح آن باید رنگی باشد.
 - چ- در مورد اثر عکاسی موضوع بند ۸ ماده دوم قانون: دو نمونه کامل از اثر که حداکثر ابعاد آن از 24×18 سانتیمتر تجاوز نکند.
 - ح- در مورد اثر ابتکاری مربوط به هنرهای دستی یا صنعتی و نقشه قالی و گلیم موضوع بند ۹ ماده دوم قانون : دو قطعه عکس رنگی یا دو نسخه کپی از اثر به اندازه 24×18 سانتیمتر.
 - خ- در مورد اثر ابتکاری که بر پایه فرهنگ عامه یا میراث فرهنگی و هنری ملی پدید آمده باشد همچنین اثر فنی که جنبه ابداع و ابتکار داشته باشد موضوع بندهای ۱۰ و ۱۱ ماده دوم قانون: نظر به این که اثر پس از پدید آمدن به صورت یکی از آثار مندرج در ماده دوم یا ترکیبی از آنها خواهد بود درخواست کننده ثبت باتوجه به نوع اثر و ارتباط آن با یک یا چند نوع از آثار مذکور در ماده دوم قانون باید اطلاعات و مدارک خاص همان نوع یا انواع را تسلیم کند.
 - د- در مورد آثار سینمایی یک نسخه کامل از اثر با ذکر نام و مشخصات.
- تبصره- در کلیه مواد مذکور در فصل اول و این فصل در صورتی که متقاضی توضیحات خاصی را برای معرفی اثر و چگونگی پیدایش آن لازم بداند می‌تواند در برگ جداگانه‌ای درج و همراه اظهارنامه تسلیم کند.
- ذ- در مورد نرم افزارهای چند رسانه‌ای دو نسخه کامل از نمونه نرم افزار تولید شده با ذکر نام و مشخصات و ویژگی‌های اثر.

فصل سوم: مرجع ثبت و اقدامات ثبتی

ماده سوم- درخواست کننده اثر باید درخواستنامه ثبت را به ترتیب مندرج در فصل اول و دوم این آیین نامه تنظیم و در مرکز به وزارت فرهنگ و هنر و در شهرستانها به ادارات فرهنگ و هنر یا نماینده تعیین شده از طرف وزارت فرهنگ و هنر تسلیم و رسید اخذ کند.

تبصره- در خواست کننده ثبت آثار نرم افزارهای چند رسانه‌ای درخواست نامه ثبت را به ترتیب مندرج در فصل‌های اول و دوم این آیین نامه به همراه دو نسخه کامل از نمونه مورد نظر به دبیرخانه شورای عالی داده ورزی تحویل می‌دهد. ثبت اثر از نظر فنی توسط شورای یاد شده و از نظر محتوایی توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام می‌شود. دبیرخانه شورای مزبور موظف است قبل از ثبت اثر نظر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را دریافت نماید. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است ظرف سه ماه از دریافت استعلام دبیرخانه شورای عالی داده ورزی نظر خود را به آن دبیرخانه اعلام نماید.

ماده چهارم- مراجع دریافت درخواستنامه ثبت اثر کلیه درخواستنامه‌ها به واحد امور مؤلفان و مصنفان و هنرمندان در وزارت فرهنگ و هنر ارسال خواهند نمود. واحد مزبور به درخواستنامه‌های رسیده ظرف مدت سه ماه رسیدگی و اگر درخواستنامه مطابق مقررات فصل اول و دوم تنظیم شده باشد و اثر قبلاً به ثبت نرسیده باشد آنها را در دفتر مخصوص ثبت اثرها ثبت نموده و گواهینامه ثبت اثر را با قید روز و ساعت تسلیم درخواست به نام درخواست کننده صادر و به‌وی تسلیم و رسید اخذ کند.

در صورتی که درخواستنامه مطابق مقررات فصل اول و دوم بالا تنظیم نشده باشد موارد نقص یا ایراد کتباً با پست سفارشی به درخواست کننده ابلاغ و تا زمانی که درخواست کننده اقدام به رفع نقص یا ایراد نکند درخواست ثبت بلااقدام خواهد ماند.

ماده پنجم- وزارت فرهنگ و هنر مکلف است در آخر هر ماه فهرستی از کلیه آثار ثبت شده در همان ماه را در روزنامه رسمی کشور و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار روزانه تهران برای اطلاع عموم آگهی کند. فهرست مزبور در هر مورد به طور اختصار شامل نام درخواست کننده و تاریخ ثبت و نوع اثر و معرفی موضوع آن خواهد بود. قبول درخواست ثبت اثر و همچنین ثبت آن مانع اعتراض و ادعای حق از ناحیه دیگر اشخاص نخواهد بود.

ماده ششم- درخواست کننده می‌تواند قبل یا بعد از ثبت اثر تقاضای تغییر و اصلاح و تکمیل یا ابطال آن را بنماید. در این صورت وزارت فرهنگ و هنر به نحو مذکور در ماده پنجم آگهی خواهد داد.

ماده هفتم- هزینه آگهی ثبت اثر و موارد تغییر، اصلاح، تکمیل و یا ابطال آن به عهده درخواست کننده و ذی نفع خواهد بود.